

IZVJEŠTAJ
AKTIVNOSTI
2021.

Centar za podršku
roditeljstvu
Rastimo zajedno

Sadržaj

.....	0
Uvod	2
Naše aktivnosti i projekti.....	3
Opći programi podrške roditeljstvu.....	4
Rastimo zajedno i Rastimo zajedno plus	4
Rastimo zajedno mini.....	5
Klub očeva	6
Ciljani programi podrške roditeljstvu i programi podrška obitelji	6
Rastimo zajedno i mi	6
Rastimo zajedno i dalje	7
Rastimo zajedno i mi - Plus	7
Rastimo zajedno Online	8
Rastimo zajedno u novoj obitelji	9
Aktivnosti na području Banovine nakon razornog potresa	9
10. jubilara godišnja konferencija voditeljica i voditelja programa Rastimo zajedno	10
Volonterske aktivnosti	12
Podrška održivosti i dostupnosti programa	12
Vidljivost programa Rastimo zajedno i aktivnosti.....	13
Članstvo Centra Rastimo zajedno i zaposlenici	13

Uvod

Centar za podršku roditeljstvu "Rastimo zajedno" nastao je 2013. godine na temelju dotadašnjih aktivnosti razvoja i provedbe programa podrške roditeljstvu kao i angažmana, osposobljavanja i supervizije stručnjaka u radu s roditeljima i djecom. Program radionica s roditeljima najmlađe djece „Rastimo zajedno“ razvijen je unutar Projekta za podršku roditeljstvu u zajednici (2007. – 2009. godine) kojeg su vodile N. Pećnik i B. Starc u okviru Programa podrške ranom razvoju i poticajnom roditeljstvu „Prve tri su najvažnije!“ Ureda UNICEF-a za Hrvatsku, u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje.

Prvi program podrške roditeljstvu razvijen je za opću populaciju roditelja predškolske djece te ga od tada u dječjim vrtićima diljem Hrvatske provode osposobljene i certificirane voditeljice i voditelji radionica. Izravan rad s roditeljima vodio je do prepoznavanja njihovih potreba za prilagođene programe te je 2014. godine razvijen program za roditelje djece s teškoćama u razvoju (Rastimo zajedno plus). Program se provodi kroz mrežu voditelja programa u dječjim vrtićima. 2016. godine s provedbom je započeo program radionica razvijen za očeve pod nazivom Klub očeva.

Program radionica "Rastimo zajedno i mi" razvijen je 2018. godine za roditelje koji podižu djecu u zahtjevnijim okolnostima koje otežavaju roditeljstvo i zadovoljavanje potreba njihove djece predškolske dobi. Program su pilotirale i uspješno provele voditeljice i voditelji radionica i stručni suradnici u obiteljskim centrima pod sustavom socijalne skrbi. Program za očeve predškolske djece koji žive razdvojeno pod nazivom "Rastimo zajedno i dalje" razvijen je 2019. godine.

Međutim, pružanje programa podrške roditeljstvu uživo bilo je ozbiljno ograničeno s početkom pandemije COVID-19 što je rezultiralo stvaranjem ciklusa interaktivnih web predavanja za roditelje pod nazivom "Rastimo zajedno mini". Za roditelje u zahtjevnijim okolnostima roditeljstva razvijen je hibridni program pod nazivom "Rastimo zajedno online", koji spaja radionice uživo s onima provedenim online.

Naša misija je nastaviti davati podršku roditeljima u razvoju vrijednosti i mogućnosti za roditeljstvo u najboljem interesu djeteta. Kako bismo ispunili ovu misiju, Centar je trebao pružiti programe (temeljene na dokazima), ljude (osposobljene voditelje/ice radionica), izvore (priručnike, materijale i druge izvore). Ove tri osnovne funkcije nastavljaju doprinositi stvaranju pozitivnog utjecaja na djecu kao i stvaranje novog sektora pružatelja usluga programa podrška roditeljstvu.

Za razvoj programa temeljenih na dokazima, Centar "Rastimo zajedno" preuzeo je ulogu praćenja i evaluacije s ciljem korištenja podataka prikupljenih od roditelja i voditelja/ica kako bi unaprijedio programe podrške roditeljstvu, osposobljavanja i materijale.

Naša je vizija živjeti u društvu u kojem svako ostvaruje pravo na roditeljstvo koje podržava njegovu dobrobit i razvoj, a svaki roditelj dobiva odgovarajuću podršku za roditeljstvo u najboljem interesu djeteta.

Do sada smo na radionicama imali

7433

majki,

1378

očeva,

255

djece

u

96

gradova

I obučili

991

voditelja/ica.

Naše aktivnosti i projekti

U 2021, Centar je prijavio nove projekte i uspješno proveo već postojeće :

- ✓ završen je trogodišnji **“Program za sustavnu podršku roditeljima predškolske djece, osobito onima u zahtjevnijim okolnostima (PROSPOR)”** u suradnji s UNICEF-om u inicijativi **“Za snažniju obitelj”**;
- ✓ u ožujku je završen projekt **“Rastimo zajedno u Istri – širenje podrške roditeljstvu za najmlađe u 2020.”** te je započela provedba novog projekta za 2021;
- ✓ u okviru inicijative „Faza III: Testiranje Jamstva za svako dijete u Hrvatskoj“ nastavljena je provedba programa **„Jačanje programa podrške roditeljstvu i obiteljima namijenjenih obiteljima s predškolskom djecom u Međimurju“** u kojem je CRZ implementacijski partner Unicef-a uz financiranje Europske komisije;
- ✓ nastavljena je druga godina provedbe programa **“I jednaki i različiti – unapređivanje podrške za posvojiteljske obitelji s djecom predškolske i rane školske dobi”** u suradnji s MRMSOSP i partnerstvu s udrugom “Na drugi način”, Dječjim domom Zagreb i CZSS Vukovar;
- ✓ nastavljen je projekt u suradnji s **Generalni osiguranjem** kroz koji su se proveli programi Rastimo zajedno online i ciklus mini interaktivnih web predavanja za roditelje Rastimo zajedno mini;

- ✓ novi trogodišnji projekt „**Povećajmo obuhvat djece djelatvornom podrškom roditeljstvu (PODDPoR)**“ usmjeren na podršku roditeljstvu u zahtjevnijim okolnostima financiran u okviru „Scaling up Impact“ programa The Human Safety Net fondacije Generali osiguranja uspješno je prijavljen te je u rujnu započeo s provedbom;
- ✓ projekt “Rastimo zajedno kroz nove izazove roditeljstva: jačanje kompetencija roditelja i stručnjaka” započeo je u prosincu 2021. godine uz financijsku podršku Grada Zagreba.

Osim toga, Centar je nastavio podržavati održivost i dostupnost programa podrške roditeljstvu poticanjem međusektorske suradnje. Također, pružena je podrška voditeljima radionica Rastimo zajedno kroz grupnu podršku, supervizije, treninge i konferencije.

Opći programi podrške roditeljstvu

Rastimo zajedno i Rastimo zajedno plus

Program Rastimo zajedno namijenjen je općoj populaciji roditelja djece predškolske dobi s osnovnim ciljem stvaranja poticajnog i osnažujućeg okruženja u kojem roditelji zajedno s voditeljima radionica i drugim roditeljima razmjenjuju ideje o načinima na koje žive roditeljstvo, bolje upoznaju sebe kao roditelje, osvještavaju odnos prema svom djetetu i uče o drugim načinima odgoja djeteta. Program također ima za cilj upoznati roditelje sa znanstvenim stajalištima o razvojnoj i stimulativnoj interakciji između roditelja i djeteta te roditeljstvu u najboljem interesu i roditelja i djeteta. Osim toga, za roditelje djece s teškoćama u razvoju razvijen je program Rastimo zajedno Plus s istim ciljevima kao i opći program, ali uz uvažavanje njihovih dodatnih roditeljskih izazova.

Rastimo zajedno programi namijenjeni roditeljima djece predškolske dobi značajno su se manje održavali tijekom 2021. godine slijedom epidemioloških mjera. 21 ciklus Rastimo zajedno i Rastimo zajedno Plus programa proveden je 2021. godine sa 170 roditelja. Dodatna podrška za provedbu programa podrške roditeljstvu pružena je za 71 odgojitelja/icu. Program Rastimo zajedno Plus ove godine prošlo je 32 roditelja djece s teškoćama u razvoju tijekom 6 ciklusa.

Ostvarena je suradnja sa Savezom društava „Naša djeca Hrvatske“ te je educirano 11 stručnih timova iz 9 lokalnih društva. Kao rezultat suradnje, postojanje podrške roditeljima u odgoju djece rane i predškolske dobe dodano je kao jedan od važnih kriterija za dobivanje statusa „Grad/općina prijatelj djece“.

Nadalje, pružena je stručna podrška odgojiteljima i ravnateljima u istarskim vrtićima, a Podružnica RZ za Istarsku županiju potaknula je promociju programa Rastimo zajedno u sklopu projekta kojeg Podružnica RZ za Istarsku županiju provodi već petu godinu za redom u suradnji s Obiteljskim centrom Pula.

U 2021. u DV Pula održano je 7 radionica za odgojitelje/ice za 14 odgojitelja, 8 supervizijskih sastanaka s RZ voditeljima radionica te 2 supervizijska susreta s 8 ravnateljica dječjih vrtića u Istri.

Održani su stručni sastanci sa djelatnicima centara za socijalnu skrb u Puli, Pazinu, Labinu i Rovinju. Stručni skup pod nazivom „Rastimo zajedno u Istri - naših prvih pet godina“ je okupio 48 predstavnika centara za socijalnu skrb i predškolskih ustanova na kojem se govorilo o mogućnostima i načinima suradnje između dva sustava koji brinu o djeci i njihovim obiteljima.

Podružnica RZ Istra značajno je pridonijela širenju podrške roditeljima u Istri, kvalitetnoj implementaciji RZ programa podrške roditeljstvu i profesionalnom razvoju voditelja/ica radionica.

U okviru inicijative „Faza III: Testiranje Jamstva za svako dijete u Hrvatskoj“ nastavljena je provedba programa „Jačanje programa podrške roditeljstvu i obiteljima namijenjenih obiteljima s predškolskom djecom u Međimurju“ u kojem je CRZ implementacijski partner UNICEF-a uz financiranje Europske komisije.

U travnju 2021. godine provedena je edukacija za program Rastimo zajedno u koju je uključeno 40 voditelja, od kojih je 8 sudjelovalo i na edukaciji za Rastimo zajedno Plus.

U travnju i svibnju 2021. godine započela je provedba programa Rastimo zajedno u 10 grupa: u Obiteljskom centru, OŠ u Pribislavcu, Udruzi predškolskih odgajatelja „Krijesnice“, dječjim vrtićima u Murskom Središću, Nedelišću, Šenkovcu i Svetom Martinu na Muri.

Rastimo zajedno mini

Rastimo zajedno mini serija je online interaktivnih predavanja kojima se osigurava dostupnost podrške roditeljima djece rane i predškolske dobi u dječjim vrtićima (radi nemogućnosti provedbe RZ programa zbog epidemioloških mjera ili drugih izvanrednih okolnosti). Program je nastao uz podršku Generali osiguranja u okviru inicijative The Human Safety Net.

Rastimo zajedno mini interaktivna predavanja oblik su pružanja podrška roditeljima kroz dinamičnu i kratku online obradu tema relevantnih za roditeljstvo.

Prva predavanja nastala su 2021. godine, a teme su odabrane na temelju iskustava autorica koji su ujedno voditeljice radionica programa RZ i predškolski psiholozi s bogatim iskustvom u raznim oblicima suradnje s roditeljima. Također, povratne informacije roditelja koji se suočavaju s novim izazovima uzete su u obzir pri kreiranju tema za RZ mini predavanja (povećan stres izazvan pandemijom, izloženost djece ekranima, izljevi bijesa itd.).

Rastimo zajedno mini sastoji se od 6 predavanja „Samo se igra? Važnost igre za cjeloviti razvoj“, „Trebaju li djeca granice?“, „Djeca i mediji“, „Emocionalne kompetencije djece“, „Izljevi bijesa kod djece“ i „Kako pomoći djetetu da postane odgovorno i samostalno?“

Sudjelovanje na RZ mini predavanjima omogućuje roditeljima da prošire svoje znanje o razvoju i potrebama djece, podignu svijest o važnosti i učinkovitosti njihovog djelovanja, razmijene iskustva s drugim roditeljima i dobiju odgovore na neke od svojih roditeljskih nedoumica

Na predavanjima je izravno sudjelovao 1301 roditelj, a neizravnu korist imalo je 1374 djece kroz sudjelovanje roditelja u predavanjima. Teme su roditeljima približene na interaktivan način, kombinirajući predavanja s anketama, vježbama, reakcijama putem chata ili razgovorom sa sudionicima.

Klub očeva

Klub očeva je program podrška roditeljstvu koji se sastoji od 7 radionica uživo namijenjenih očevima djece predškolske dobi. Za razliku od RZ kluba, organiziranog za roditelje koji su završili program radionica, Klub očeva je otvoren za sve očeve, bez obzira na to jesu li ranije sudjelovali u programu ili ne. Najnovija znanstvena otkrića dokazuju veliku važnost odnosa oca i djeteta u razvoju djeteta. Također, ističu kako uključenost očeva, njihova osjetljiva podrška i poticaj u prvoj godini djeteta imaju dugoročan učinak na psihosocijalni razvoj djeteta.

Zbog pandemije i ograničenja za programe uživo, na radionicama je sudjelovalo samo 14 roditelja. Međutim, 72 nova voditelja radionica su osposobljena za provedbu radionica Kluba očeva i oni će početi provoditi program kada im to dopuste ograničenja COVID-19 za radionice uživo.

Ciljani programi podrške roditeljstvu i programi podrška obitelji

Rastimo zajedno i mi

U okviru trogodišnjeg PROSPOR programa, razvijen je program radionica za roditelje i djecu u zahtjevnijim okolnostima Rastimo zajedno i mi, koji je proveden u obiteljskim centrima širom RH.

Specifičnost ovog programa jest to što se uz radionice s roditeljima paralelno provode i radionice s njihovom djecom što olakšava uključivanje u program kao i stjecanje novih vještina kod djece i roditelja istovremeno. Uz osnaživanje roditelja i djece u paralelnim radionicama, ovaj program omogućava i nastajanje jednog novog „mi“ tijekom zajedničke igre roditelja i djeteta na kraju svake radionice.

Također, izrađeni su novi priručnici i materijali: priručnici za voditelje radionica s roditeljima i djecom s pripadajućim setovima kartica za provedbu aktivnosti, priručnici za vođenje zajedničke igre roditelja i djece, mape s pisanim priložima za roditelje i brošure za stručnjake.

Uz podršku UNICEF-a, povodom Dana obitelji 14.5. održana je online promocija programa razvijenih u okviru novog modela, na kojoj su predstavljene nove RZiMI tiskane publikacije. Tom prilikom prisustvovalo je 45 sudionika, partnera u inicijativi „Za snažniju obitelj“. Izlagači su istaknuli važnost i dokazanu vrijednost novog modela u radu s obiteljima, korisnicima sustava socijalne skrbi te su iskazali podršku daljnjoj provedbi i održivosti razvijenog modela.

Osim toga, održana su četiri regionalna seminara na kojima su stručnjaci centara za socijalnu skrb diljem zemlje upoznati s programom Rastimo zajedno i mi. Njihova je uloga ponuditi program roditeljima i motivirati ih da se uključe. Ukupno je sudjelovalo 215 stručnjaka iz različitih regija: 34 sudionika iz

Dalmacije, 110 sudionika iz središnje i sjeverne Hrvatske, 50 sudionika s područja Slavonije i 21 sudionik iz Istre i Primorja.

Osiguranju održivosti i daljnjoj nadogradnji modela u sustavu socijalne skrbi, uz MRMSOSP doprinosi i Generali osiguranje, partner CRZ-a u međunarodnoj inicijativi The Human Safety Net. Projekt je završen obilježavanjem "RZiMI tjedna".

U rujnu 2021. godine, u okviru programa "Scaling up Impact" međunarodne inicijative The Human Safety Net i Generali osiguranja započeo je projekt „Povećajmo obuhvat djece djelotvornom podrškom roditeljstvu (PODDPoR)" s osnovnim ciljem potpune integracije programa Rastimo zajedno u sustav socijalne skrbi. Četiri programa podrške roditeljstvu za ranjive skupine roditelja i djece proširit će se kroz tri godine obuke, podrške, mentorstva i nadzora stručnjaka koji rade u obiteljskim centrima. Do 2024. putem obiteljskih centara u programe će biti uključeno 719 roditelja i 403 djece, a programi Rastimo zajedno postat će dio standardizirane usluge obiteljskih centara.

Rastimo zajedno i dalje

Za očeve koji žive razdvojeno roditeljstvo osmišljen je novi program 2021. godine.

Osnovni ciljevi programa su povećanje znanja o ulozi oca u ranom djetinjstvu, prepoznavanje važnosti ranog razvoja i važnosti i složenosti uloge oca te povećanje uvida u osobno iskustvo očinstva i njegove sličnosti s iskustvima drugih.

Program se sastoji od 8 radionica Rastimo zajedno i dalje, koji je testno proveden s 20 očeva u četiri obiteljska centra. Ovi očevi izvijestili su o pozitivnim promjenama koje vide kroz radionice (npr. poboljšanje komunikacije s djetetom, veći osjećaj samopouzdanja u očinskoj ulozi).

Autori programa predstavili su ga stručnjacima iz obiteljskih centara 15. travnja 2021. Na predstavljanju je sudjelovalo ukupno 27 stručnjaka: 8 izlagača i 19 sudionika.

Ovaj program će se i dalje razvijati kroz projekt PoDDPoR.

Rastimo zajedno i mi - Plus

Program za ranjive skupine roditelja i djecu prilagođen je romskim obiteljima, a program Rastimo zajedno i mi Plus razvijen je i pilotiran u Međimurju. U tu svrhu Škola animiranog filma Čakovec izradila je stripove i animirani film koji prate radionice.

Inovacija u ovom programu je angažman aktivistica Rastimo zajedno: Romkinja koje zajedno s voditeljicama radionica sudjeluju u provedbi programa. Nakon selekcijskog procesa, 21 romski aktivist prošao je dvodijelnu obuku: prvi dio obuke bio je prilagođen njima, a u drugom dijelu uključili su se u osposobljavanje voditelja radionica u Svetom Martinu na Muri.

Voditeljice radionica iz obiteljskog centra Čakovec su krajem lipnja započele s radionicama s roditeljima i djecom u dvije grupe, u Orehovici i Pribislavcu, a posljednja radionica završila je 30. rujna 2021. godine.

Osigurana je grupna potpora voditeljima svih programa, a do sada su održana dva sastanka grupne podrške voditeljima grupa - u lipnju i rujnu, te jedan sastanak za Rastimo zajedno i mi voditelje 20. rujna 2021. godine.

Rastimo zajedno Online

Rastimo zajedno Online provodi se od prošle godine putem grupnih videopoziva kojima voditelji pružaju podršku roditeljima u zahtjevnijim okolnostima roditeljstva. Roditelji su na posudbu dobili tablete (donacija A1, u suradnji s Generali osiguranjem). Ovakav način rada prikladan je ne samo u pandemijskim uvjetima već i za roditelje koji žive u udaljenim i izoliranim krajevima, samohranim roditeljima i sl.

Roditeljima se na uvodnoj radionici (koja se održava uživo) osigurava i materijal za zajedničku igru s djecom kojeg odnose kući (slikovnice, kocke za slaganje i sl.). Materijale su obiteljskim centrima dostavili volonteri Generali osiguranja. Na zadnjoj radionici (koja se također održava uživo) roditeljima se uručuju diplome.

Od ožujka do svibnja 2021. ostvarena je druga pokusna provedba u suradnji s 3 obiteljska centra: Varaždin, Vukovar i Split, u kojoj je sudjelovalo 18-ero roditelja.

9. srpnja 2021. održan je evaluacijski seminar za voditelje radionica te je analizom evaluacijskih izvješća zaokružen drugi ciklus provedbe RZ Online. Održivost i daljnja nadogradnja ovog programa osigurati će se kroz projekt „Povećajmo obuhvat djece djelotvornom podrškom roditeljstvu (PODDPoR)“ u okviru THSN inicijative.

U listopadu 2021. osposobljeno je 15 novih voditelja radionica za program Rastimo zajedno online. RZ online radionice započele su u studenom za 10 grupa roditelja u 9 obiteljskih centara (Varaždin, Čakovec s dva tima, Senj, Vukovar, Split, Dubrovnik, Slavonski Brod, Osijek, Požega): 8 grupa je završilo program dok dvije grupe još trebaju provesti završnu radionicu (provedba se odužila zbog COVID-19). U online programe bilo je uključeno 54 roditelja, a izravno je uključeno 20 djece.

Evaluacije su pokazale značajne promjene u osnaživanju osobnih i roditeljskih kompetencija pri čemu su roditelji istakli veće samopoštovanje, roditeljsku emocionalnu sposobnost („moral“), roditeljsku kompetenciju/samoefikasnost i manje vikanja na djecu.

Također, potpisano je devet sporazuma o suradnji s devet obiteljskih centara koji osiguravaju našu daljnju suradnju u pružanju programa RZ.

Rastimo zajedno u novoj obitelji

Program Rastimo zajedno u novoj obitelji, skraćenog naziva RZ UNO, namijenjen je roditeljima posvojiteljima i njihovoj djeci u dobi od 2 do 10 godina. Razvijen je u okviru programa "I jednaki i različiti - unapređivanje podrške za posvojiteljske obitelji s djecom predškolske i rane školske dobi", financiranog od strane Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.

Program će se moći provoditi na tri načina: putem radionica licem u lice, online radionica i interaktivnih mrežnih resursa.

U rujnu 2021. održana je edukacija za voditelje programa te je 5 skupina roditelja uključeno u program do kraja 2021. godine.

Izrađen je radni priručnik za voditelje te otvorena dodatna podstranica na mrežnim stranicama CRZ-a koja donosi materijale za sve tri inačice provođenja radionica.

Ukupno je 13 stručnjaka i voditelja radionica educirano za provedbu programa putem online radionica, 38 voditelja radionica programa Rastimo zajedno educirano je o elementima Theraplaya, 34 roditelja u pet grupa sudjelovalo je u programu putem online radionica.

Voditelji radionica u programu su stručnjaci iz različitih regija u Hrvatskoj kojima je edukacija o elementima Theraplaya pridonijela profesionalnom razvoju i dubljem razumijevanju zajedničkih aktivnosti igranja roditelja i djece koja se provode u Rastimo zajedno i Rastimo zajedno u novoj obitelji.

Od svih sudionika uključenih u program Rastimo zajedno u novoj obitelji putem online radionica, dvije trećine su žene i jedna trećina muškarci. Sudionici su iz različitih mjesta diljem Hrvatske jer je provedba programa online i nije ograničena mjestom stanovanja. Svi korisnici su posvojitelji i dobrovoljno su se uključili u program radionica s roditeljima putem Zooma.

Aktivnosti na području Banovine nakon razornog potresa

U okviru projekta "PoTiCaJ" u partnerstvu sa Savezom društava "Naša djeca" održani su susreti podrške dječjim vrtićima Banovine nakon razornih potresa.

Tim šest psihologinja osmislio je dva susreta podrške: prvi, namijenjen odgojiteljima i drugim zaposlenicima vrtića te roditeljima u Petrinji, Sisku, Glini, Lekeniku i Hrvatskoj Kostajnici (kao i onima u privremenim smještajima izvan svojih domova) te drugi, usmjeren na djecu.

Sadržaj i način rada na ovim susretima podrške temelje se na našem znanju i iskustvu u radu s roditeljima na radionicama Rastimo zajedno te na iskustvu provođenja psiholoških kriznih intervencija.

U siječnju 2021. izrađeni materijali predstavljeni su voditeljima radionica koji su ih provodili u dječjim vrtićima Banovine. Oformljeno je pet timova, a u svakom su bile dvije iskusne voditeljice radionica programa Rastimo zajedno iz zagrebačkih dječjih vrtića. Podrška je pružena za 180 odgojitelja i zaposlenika te 40 roditelja.

Uz sve epidemiološke mjere i tlo koje se još treslo, odlazile su na Banovinu u razdoblju od kraja siječnja do sredine travnja 2021. i održale 34 sastanka podrške uživo s oko 220 sudionika. Bila su to dva susreta s odraslima (dva s odgajateljima i svim zaposlenicima u vrtiću, te dva s roditeljima).

Susrete podrške su svi sudionici visoko ocijenili te su bili zahvalni na podršci koja im je pružena u pravom trenutku, kada im je najviše trebalo.

Podrška dječjim vrtićima Banovine uz financijsku potporu Generali osiguranja nastavljena je i tijekom jeseni i zime 2021./2022. Isti su autori pripremili dvije radionice za roditelje, jednu o psihičkoj otpornosti djeteta i drugu o zdravoj prehrani. Radionice su održane u dva mala dječja vrtića koja nemaju stručne suradnike u Lekeniku i Hrvatskoj Kostajnici. Dva tročlana tima iskusnih voditelja radionica Rastimo zajedno održala su dvije radionice u razdoblju od studenog 2021. do siječnja 2022. za ukupno 40-ak roditelja i njihove djece.

Radionice za djecu i roditelje su se odvijale paralelno, a nakon odvojenog dijela u trajanju od sat i pol, održane su zajedničke aktivnosti za roditelje i djecu u trajanju od pola sata. Ovakvim oblikom roditeljske potpore ostvarena je dobrobit i za roditelje i za djecu.

10. jubilarna godišnja konferencija voditeljica i voditelja programa Rastimo zajedno

Pod pokroviteljstvom Grada Rovinja, Istarske županije, The Human Safety Net fondacije i Grada Zagreba te uz podršku Agencije za odgoj i obrazovanje održana je u Rovinju 10. jubilarna godišnja konferencija voditeljica i voditelja programa podrške roditeljstvu „Rastimo zajedno“ pod nazivom *Stručna podrška roditeljima i različiti konteksti roditeljstva*. Konferencija je održana u Rovinju 8. i 9. listopada 2021. u organizaciji Centra za podršku roditeljstvu „Rastimo zajedno“ i Dječjeg vrtića Neven iz Rovinja.

Na konferenciji su sudjelovala 192 voditelja svih programa Rastimo zajedno iz gotovo svih dijelova Hrvatske: od Vukovara do Cavtata te iz Bosne i Hercegovine iz Mostara. Bili su tu odgojitelji, psiholozi, pedagozi, defektolozi/rehabilitatori, logopedi, socijalni radnici, socijalni pedagozi te ravnatelji iz dječjih vrtića, centara za socijalnu skrb, obiteljskih centara, rehabilitacijskih centara i udruga.

Na Konferenciji su sudjelovali i inozemni predavači – prof. dr. sc. Giorgio Tamburlini prikazao je programe podrške obiteljima za osnaživanje roditeljskih vještina koji se provode u Italiji; prof. dr. sc. Patty Leijten iz Nizozemske govorila je o programima podrške roditeljima djece s problemima u ponašanju, a mr. sc. Kristine Maže iz Latvije izložila je uvod u Theraplay. Plenarna predavanja održale su i dr. sc. Vesna Ivasović o podršci roditeljima djece s posebnim potrebama u vrtiću, Mirjana Milanović, prof. govorila je o otpornosti djeteta, a dr. sc. Bruna Profaca o razvodu roditelja i djetetu u središtu sukoba.

Također, održana su i dva okrugla stola. Na okruglom stolu „*Iskustva i perspektive supervizije voditelja programa Rastimo zajedno u vrtićkom okruženju*“ predstavljene su aktivnosti supervizijske podrške voditeljima programa „Rastimo zajedno“ koje su se odvijale proteklih godina u okviru projekata financiranih od strane EU, Istarske županije i THSN Fondacija Generali osiguranja. Naglašena je snažna potreba za osnaživanjem u profesionalnoj ulozi, istaknute su dobrobiti supervizije za uključene voditelje, a posredno i za roditelje i djecu te su razmotrene mogućnosti osiguranja održivog modela supervizijske podrške odgojiteljima i stručnim suradnicima u budućnosti. Zaključci okruglog stola upućeni su Agenciji za odgoj i obrazovanje.

Okrugli stol „*Međusektorska suradnja u povećanju dostupnosti ciljane podrške roditeljstvu*“, otvorio je temu suradnje između voditelja programa „Rastimo zajedno“ zaposlenih u sustavu predškolskog odgoja i obrazovanja te voditelja iz sustava socijalne skrbi. Naglašena je izuzetna važnost ove suradnje koja omogućuje da roditelji s kojima su u dodiru voditelji koji rade u vrtićima dobiju podršku kroz programe Rastimo zajedno online ili Rastimo zajedno i mi, ako je takav oblik podrška primjereniji njihovim potrebama. Također, bliska suradnja voditelja iz dvaju sustava otvara mogućnosti kreativnih odgovora na problem nedovoljne dostupnosti programa roditeljima u njihovim lokalnim zajednicama.

Četiri edukativne radionice vodile su našeiskusne voditeljice, suradnice i autorice.

1. Voditeljice radionice Rastimo zajedno s novim aktivnostima pripremile su rezultate pilot provedbe programa te su prikazane i iskustveno doživljene nove aktivnosti. Sve nove aktivnosti i filmići su pozitivno prihvaćeni kod voditeljica radionica te će ih primjenjivati u budućoj provedbi programa.
2. Na radionici „Lakše do podrške sebi i drugima – edukacija za nove radionice Kluba roditelja“, kroz demonstraciju i raspravu sudionici/ce su dijelom iskustveno isprobali aktivnosti, a dijelom ih promišljali iz uloge voditeljica i voditelja RZ klubova roditelja. Zaključeno je da su radionice primjenjive s bilo kojom skupinom roditelja, s obzirom na to da su usmjerene na jačanje (samopoštovanja i samopouzdanja) roditelja kao osoba i da potiču roditelje na veće korištenje i širenje mreže podrške.
3. Tri nove radionice prikazane su na doedukaciji za provođenje proširenog programa Kluba očeva Rastimo zajedno. Odabrane aktivnosti sudionici su iskustveno isprobali te su se upoznali s nekim video isječcima iz programa. Uočeno je da veći dio prisutnih sudionika nije provodio program Klub očeva Rastimo zajedno pa je doedukacija bila i svojevrsna motivacija za provođenje programa u budućnosti.
4. Tijekom radionice RZ mini – edukacija za 6 interaktivnih online predavanja autorice su sudionike upoznale s ciljevima i sadržajem svakog tematskog predavanja, naglasivši neke specifičnosti za pojedinu temu te podijelile svoja iskustva vezano uz njihovo provođenje. Sudionici su čuli o nastanku i razvoju online predavanja, o tijeku njihova provođenja, rezultatima evaluacije te dobili potrebne informacije za njihovo provođenje.

Evaluacija aktivnosti konferencije pokazala je da su se prosječne ocjene kretale između 4,22 i 4,80 (skala od 1 do 5), što pokazuje veliko zadovoljstvo sudionika konferencije. Organizacija konferencije ocijenjena je s 4,80, a konferencija u cjelini s 4,81, što je vrlo visoka ocjena. Sudionici su odgovorili na neka pitanja. Evo nekoliko odgovora.

- Konačno razmjena informacija uživo! Hvala!

- Uvijek čuješ nešto novo, otvara se put novim idejama, bogaćenju vlastitog rada, produbljivanju prakse – melem za mozak; zajedničko druženje – melem za dušu!
- Uvijek nove i svježije teme vezane uz roditeljstvo
- Povezivanje s ljudima s kojima voliš surađivati
- Motivirani kolege koji žele, znaju i vole raditi na jednom skupu motivator su za moj daljnji rad i profesionalni razvoj.
- Jako sam sretna što smo se napokon okupili i družili oko iste ljubavi - naših RZ programa, i to u predivnom Rovinju. Napokon sam vidjela da neki ljudi koje zoom-srećem imaju noge.

Volonterske aktivnosti

Centar je nastavio s aktivnostima na poticanju volontiranja i omogućavanju stjecanja vrijednih iskustava volonterima iz različitih regija, sredina i interesa.

Centar se u suradnji s Generali osiguranjem uključio u globalnu izazovnu i humanitarnu utrku u srpnju 2021. godine. Utrkom su prikupljena sredstva za Dječji vrtić Petrinjčica iz Petrinje, Dječji vrtić Grigor Vitez iz Splita i Dnevni rehabilitacijski centar Veruda iz Pule.

Također, djelatnici Generali osiguranja okupili su se u akciji korporativnog volontiranja te oslikali uređaje i objekte na igralištu Dječjeg vrtića Petrinjčica.

Uz to, zahvaljujući Generali osiguranju, 30 mladih korisnika programa Rastimo zajedno pridružilo se Italia Soccer Campu u Zagrebu i učilo nogomet od vrsnih trenera.

Nadalje, 17 volontera je uključeno u administrativnu pomoć Centru, 9 volontera uključeno je u različite intelektualne zadatke, a 12 volontera je obučeno i sudjelovalo u psihosocijalnom radu s korisnicima (kao podrška voditeljima). Ukupno je 48 volontera bilo angažirano u trajanju od 545 sati dajući osobni i profesionalni doprinos misiji i viziji Centra.

Podrška održivosti i dostupnosti programa

Nastavljena je međusektorska suradnja sa ciljem povećanja dostupnosti programa podrške roditeljstvu u sustavu obrazovanja i socijalne skrbi.

Donosimo i tri primjera dobre prakse ove godine:

- ✓ Istarska podružnica CRZ-a je u ožujku održala susret stručnjaka iz sustava socijalne skrbi te stručnjaka iz sustava predškolskog odgoja i obrazovanja s ciljem unapređivanja suradnje;
- ✓ u Rijeci je sklopljen tripartitni Sporazum o suradnji u provedbi programa podrške očinstvu razvedenih/razdvojenih očeva djece rane i predškolske dobi između CRZ-a, CZSS Rijeka - podružnice Obiteljski centar te Dječjeg vrtića Sušak iz Rijeke;

- ✓ Okrugli stol „Međusektorska suradnja u povećanju dostupnosti ciljane podrške roditeljstvu“, otvorio je temu suradnje između voditelja programa „Rastimo zajedno“ zaposlenih u sustavu predškolskog odgoja i obrazovanja te voditelja iz sustava socijalne skrbi.

U svibnju 2021. godine održan je sastanak CRZ-a i dva Stručno razvojna centra (SRC) za podršku roditeljstvu i program Rastimo zajedno sa ciljem analize modela edukacije novih voditelja u SRC.

Vidljivost programa Rastimo zajedno i aktivnosti

O aktivnostima koje se provode u okviru djelovanja CRZ-a, javnost se informira putem različitih medija i aktivnosti:

- ✓ Objavama na web stranicama CRZ-a i društvenim mrežama,
- ✓ aktivnog sudjelovanja u Eurofamnet mreži koje je rezultiralo izradom dva video uratka koji predstavljaju Rastimo zajedno programe iz perspektive roditelja i voditelja (dostupno na <https://eurofamnet.eu/toolbox/voices-from-the-frontline>),
- ✓ sudjelovanja na događanjima: Tjedan psihologije, Psihošpansir, Festival psihologije i medija,
- ✓ 10. Konferencija voditelja programa Rastimo zajedno održana 8. i 9. listopada u Rovinju,
- ✓ THSN konferencija za koju je izrađen i kratki film (možete ga vidjeti na web stranici CRZ-a),
- ✓ člancima u časopisima Dijete-vrtić-obitelj, Dijete i roditelj, Zdravstvenom listu,
- ✓ objavama na web stranicama provoditelja programa (dječjim vrtićima i obiteljskim centrima).

Mnogi voditelji, kao i roditelji te ostali suradnici, prate aktivnost CRZ-a i na **Facebook stranicama** - službenoj stranici udruge te javnoj grupi "Rastimo zajedno" (vodi S. Pribela Hodap) koja broji već 4400 članova.

Članstvo Centra Rastimo zajedno i zaposlenici

Tijekom 2021. primljeno je 5 novih članica, dok su Centar napustile 4 članice, tako da Centar sada broji 56 članica i članova.

Sastav Upravnog odbora je u mandatu do 2023., a čine ga N. Pećnik, B. Starc, E. Glavina, M. Medved i I. Puhar. Rad Upravnog odbora Centra odvijao se putem e-maila, Zooma, a održao se i jedan sastanak uživo. Promjenom Statuta omogućena je nova organizacija Centra Rastimo zajedno kao udruge. Početkom 2021. zaposlena je izvršna direktorica Blanka Turza koja je uz dvije zaposlenice Kristinu Bušljeta i Miju Milić vodila poslove Centra i brinula o natječajima i provedbi projekata. Krajem godine Centar je napustila Kristina Bušljeta.

Od siječnja 2021. Centar je sklopio ugovor o vođenju knjigovodstvenih i računovodstvenih poslova s knjigovodstvenim servisom Konto Obad.